

การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Integrated risk management of Hun Hin Municipality Prachuap khiri khan
Province

ทิวากร สุขศิริ¹ และ สุเชาว์ มีหนองหว้า²

Thiwakorn Suksiri¹ and Suchao Meenongwah²

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์^{1,2}

*Corresponding author, email: Thiwakorn.suk@rmutr.ac.th

Retrieved 15-04 -2025; Revised 23-05-2025; Accepted 30-06-2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงและ (3) เพื่อพยากรณ์และนำเสนอรูปแบบการการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 200 คน เป็นผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการ และพนักงาน สังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและสมการถดถอยเชิงพหุผลการวิจัย (1) ด้านการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน พบว่าอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยง พบว่าเป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงพยากรณ์การจัดการความเสี่ยงได้ร้อยละ 78.4 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด ประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การวัดผลการบริหารความเสี่ยงและความเข้าใจความหมายของความเสี่ยงตรงกัน

คำสำคัญ: การจัดการความเสี่ยง ; เทศบาลเมืองหัวหิน ; จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Abstract

The objectives of this research were (1) to verified Integrated risk management of HunHin Municipality. (2) to explain correlation between Integrated risk management of HunHin Municipality with Risk management affecting factors (3) to forecast and present approach of Integrated risk management of HunHin Municipality. This was quantitative approached sample were 200 executives, members of council, officer and personnel. Questionaries was data collection tools. Analytical Statistics were percentages mean standard deviation Pearson coefficient and Multiple regression. Findings were as follows: (1) Integrated Risk management of HunHin Municipality was moderate level. (2) correlation between Integrated Risk management of HunHin Municipality with risk management affecting factors was statistical positive at .01 and (3) affecting

factors could forecast risk management at 78.4 percent affecting factors were Support from executives risk management evaluation and understanding meaning of risk management.

Keywords: Risk management; HunHin Municipality; Prachuapkhirikhan Province

บทนำ

เทศบาลเมืองเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นแบบเทศบาลสำหรับเมืองขนาดกลาง จัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 โดยเทศบาลเมือง จัดตั้งขึ้นในท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมชนที่มีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่ตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป โดยประชากรเหล่านั้นอยู่หนาแน่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3,000 คน/ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีรายได้พอสมควรแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำ เทศบาลเมืองมีสมาชิกสภาเทศบาลได้ 18 คน มีคณะเทศมนตรีได้ 3 คน เช่นเดียวกับเทศบาลตำบล ส่วนใหญ่เทศบาลเมืองจะตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองเพราะเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด ดังนั้น ในแต่ละจังหวัดอย่างน้อยจะมีเทศบาลเมือง 1 แห่ง อย่างไรก็ตาม เทศบาลเมืองอาจจัดตั้งขึ้นในท้องถิ่นอำเภออื่นนอกจากอำเภอเมืองก็ได้ เช่นเทศบาลเมืองหัวหิน

ปัจจุบันการดำเนินงานของเทศบาลเมืองจะต้องเผชิญกับสภาพความไม่แน่นอนทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทั้งที่เป็นความเสี่ยง และโอกาส (Risk and Opportunities) ต่อ เทศบาลเมืองโดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบในเชิงลบ ในขณะที่โอกาสจะเป็นตัวสร้างราคาต่อเทศบาลเมือง ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกัน รักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้การบริหารจัดการความเสี่ยงยังเป็นองค์ประกอบ สำคัญของ การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการ ดำเนินงานด้วย ความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ ส่งผลที่ดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

เทศบาลเมืองหัวหิน มีที่ตั้งอยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นที่ตั้งของพระราชวังไกลกังวล ศูนย์ราชการอำเภอหรือที่ว่าการอำเภอ ย่านธุรกิจประจำอำเภอหัวหิน และเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวตากอากาศที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทยและระดับโลก เช่นเดียวกับเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี นอกจากนี้ เทศบาลเมืองหัวหินยังเป็นเทศบาลที่มีประชากรมากที่สุดในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และในภาคตะวันตกของประเทศไทย และขนาดเทศบาลเมืองหัวหินยังใหญ่กว่า เทศบาลนคร บางแห่งด้วยและเป็นที่ตั้งของเขตพระราชฐาน คือ วังไกลกังวล ซึ่งเป็นที่ประทับ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ขณะแปรพระราชฐาน

เทศบาลเมืองหัวหินเป็นเทศบาลหนึ่งที่จะต้องเกิดปัญหาจากการบริหารจัดการของเทศบาลเนื่องจากสาเหตุที่เกิดจาก ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ขณะที่แนวทางที่จะจัดการแก้ไขปัญหาได้แก่ การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือการบริหารปัจจัยและ ควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยคณะกรรมการฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆขององค์กรเพื่อกำหนดกล ยุทธ์และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กร โดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจมีผลกระทบต่อองค์กร รวมทั้งการบริหาร ความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบทั้งนี้ เพื่อให้ความมั่นใจว่าเทศบาลเมือง จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จากภารกิจและพันธกิจที่มีทำให้เทศบาลเมืองหัวหินมีโอกาสเกิดความเสี่ยงทางการบริหารจัดการ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการทำการวิจัยด้านความเสี่ยงของการจัดการแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินโดยมีคำถามการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยง
3. เพื่อพยากรณ์และนำเสนอรูปแบบการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินอยู่ในระดับมาก
2. การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยง
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงสามารถพยากรณ์และนำเสนอรูปแบบการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินได้ไม่เกินร้อยละ 30

การทบทวนวรรณกรรม

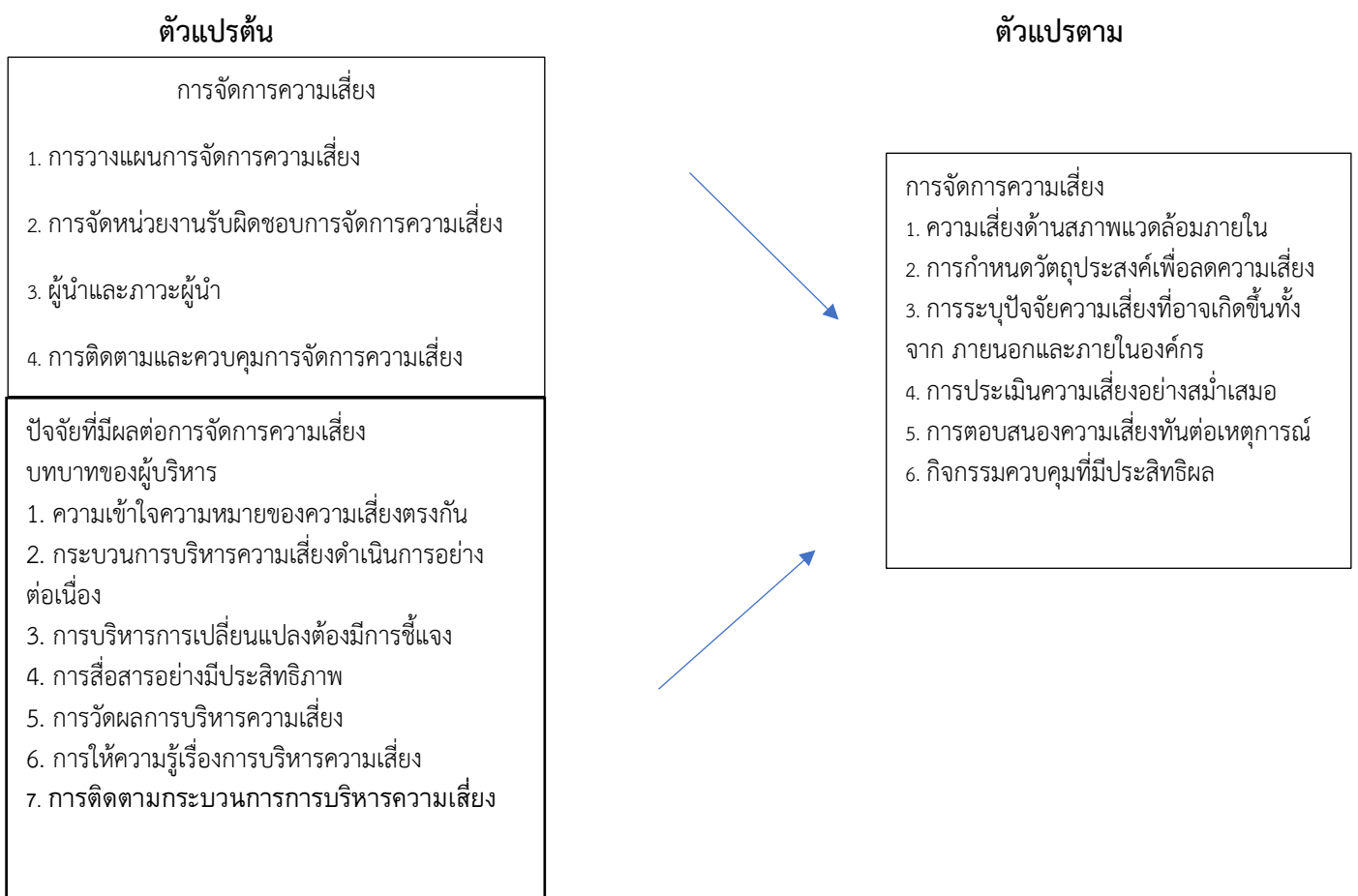
ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมในหัวเรื่องต่อไปนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการจัดการเพื่อความเสี่ยงเทศบาลเมืองหัวหิน โดยมุ่งประเด็นไปกรอบหลักการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO : ERM (Integrated Framework) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการความเสี่ยง แนวคิดและทฤษฎีทางการจัดการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้ว สรุปการทบทวนและการสร้างกรอบความคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมโดยลำดับดังต่อไปนี้ เริ่มจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด COSO เริ่มจากเหตุการณ์วิกฤตทางการเมืองและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ปี 1970 – 1977 สหรัฐอเมริกาได้ประกาศ กฎหมายแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความไม่สุจริตในการให้สินบนชาวต่างชาติ (the 1977 Foreign Corrupt Practices Act-FCPA) ซึ่งมีการกำหนดเรื่องการควบคุมภายใน ซึ่งเป็น สาระสำคัญในประกาศดังกล่าว ปี 1985 (ตุลาคม) จัดตั้งองค์กรอิสระ คือ คณะกรรมการเพื่อบริหารงานการทุจริตแห่งชาติ (National Commission on Fraudulent Financial reporting หรือ Tread way) ปี1987 คณะกรรมการเพื่อบริหารงานการทุจริตแห่งชาติได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการวิชาชีพอิสระอื่นๆ จัดตั้ง The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) ปี 1992 COSO เผยแพร่แนวคิดการควบคุมภายใน COSO Internal Control-integrated Framework กำหนดความหมายและกรอบโครงสร้างการควบคุมภายใน ปี 2004 COSO ได้พัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยง ที่มีมาตรฐานสากลมากขึ้นเพื่อให้องค์กร สามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติด้านการบริหารความเสี่ยง ปี 2013 COSO เริ่มประกาศให้ทราบถึงการปรับปรุง COSO 1992 ตั้งแต่ปลายปี 2010 และประกาศ อย่างเป็นทางการในปี 2013 และจะใช้รูปแบบใหม่เป็นหลักตั้งแต่ 14 ธันวาคม 2014 (กระทรวงการคลัง, 2563) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการจัดการความเสี่ยง (สุนันท์ภรณ์ พรหมบัว, 2559) การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน ภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย

ผลการวิจัยพบว่า บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยให้การยอมรับต่อทุกปัจจัยด้านสภาพการปฏิบัติงานของบุคคลตามระบบการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยโดยรวมในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานตามหลัก COSO 2013 (ฉบับปรับปรุง) และการรับรู้ถึงประโยชน์และความง่ายที่ได้รับจากระบบการควบคุมภายใน ซึ่งการยอมรับปัจจัยดังกล่าวจะนำไปสู่การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยรวมทั้งปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีอิทธิพลโดยตรงและมีความสัมพันธ์เชิง

บวกกับการยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถพยากรณ์การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย โดยรวมได้ถึงร้อยละ 82.10 ซึ่งผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล รวมทั้งสามารถบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยในที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดเกี่ยวกับ COSO : ERM (Integrated Framework) ตัวแปรของการวิจัยการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 200 คน เป็นผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการ และพนักงาน สังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนทางเดียวและ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน

ผลการวิจัย

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อายุ 31-45 ปี มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 25-30 ปี จำนวน 27คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และที่เหลือเป็นกลุ่มอายุน้อยที่สุด 61-70 ปีขึ้นไปจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

การศึกษา กลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน มากที่สุด 86 รายคิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาได้แก่ระดับ ปริญญาโทจำนวน 22 รายคิดเป็นร้อยละ 11.0 และระดับปริญญาเอกน้อยที่สุดจำนวน 5 รายคิดเป็นร้อยละ 2.5

รายได้ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 15,000 – 25,000 บาท เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 25,001- 30,000 บาท มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 ส่วนที่เหลือเป็นกลุ่มที่มีรายได้ 35,001- 45,000 บาท จำนวน 12 รายคิดเป็นร้อยละ 8.5

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็น ข้าราชการสังกัดเทศบาล จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับบริหาร จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ถัดมา คือผู้บริหารเทศบาล จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 มีจำนวน น้อยที่สุด

ความสามารถ การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.58 ด้านที่มาก สารสนเทศและการสื่อสาร ในระดับมากและกิจกรรมควบคุม มีค่าเฉลี่ย 3.68 ในระดับมาก และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ ค่าเฉลี่ย 3.42 ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินพบว่า ทุกปัจจัยมีผลต่อกลยุทธ์ การปรับตัวเพื่อรองรับ การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.41 ด้านที่มีผลมากที่สุด ได้แก่ ด้านการให้ความรู้การบริหาร ความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.65 รองลงมาด้าน การติดตามการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 และด้านที่น้อยที่สุดด้าน ความเข้าใจความหมายของ ความเสี่ยงตรงกัน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.21

ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน ด้านการจัดการความเสี่ยงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ย 3.60 ด้านที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงทางการคลังมากที่สุดได้แก่ การติดตามประมวลผล อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.63 รองลงมาภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.61 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่การจัด องค์การ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน อยู่ในระดับมาก จากตารางที่ 4.4 พบว่า การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน เฉลี่ย 3.58 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากจึง

ปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ยอมรับสมมติฐานแย้งว่าการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน อยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงทางการคลังท้องถิ่น

ผลการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงในระดับมากค่อนข้างสูงถึงระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญ จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่าการจัดการความเสี่ยงของเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหินอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงทางการคลังของสามารถพยากรณ์การจัดการความเสี่ยงทางการคลังท้องถิ่นได้ไม่เกินร้อยละสามสิบ

ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมของเทศบาลเมืองหัวหิน สามารถพยากรณ์การจัดการความเสี่ยงได้ร้อยละ 78.4 และมีตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด ประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การวัดผลการบริหารความเสี่ยงและความเข้าใจ ความหมายของความเสี่ยงตรงกัน ทุกตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่าปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดการความเสี่ยงทางการคลังสามารถพยากรณ์การจัดการความเสี่ยงทางการคลังท้องถิ่นได้ร้อยละ 78.4 และตัวแปรสำคัญได้แก่การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การวัดผลการบริหารความเสี่ยงและความเข้าใจความหมายของความเสี่ยงตรงกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

การจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวม ที่พบว่า ด้านการจัดการความเสี่ยงแบบองค์รวมสภาพแวดล้อมภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.24 สอดคล้องกับ (Zhao, Z. 2016) ความเสี่ยงทางการคลังของรายได้ของรัฐบาลท้องถิ่นในสาธารณรัฐประชาชนจีนนับตั้งแต่การปฏิรูปการแบ่งปันภาษีในปี 1994 รายได้ของรัฐบาลท้องถิ่นของสาธารณรัฐประชาชนจีน (PRC) ส่งผลต่อการประสบปัญหาความเสี่ยงลดลง บทความนี้ทบทวนการปฏิรูปการคลังและการจัดเก็บภาษีในรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นของ People Republic of China และมุ่งเน้นไปที่การประเมินประสิทธิผลของการถ่ายโอนทางการเงินทางการคลัง เราพบว่าในระดับหนึ่งการถ่ายโอนทางการเงินทางการคลังส่งเสริมการสร้างโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ การโอนที่ได้รับมอบหมายมีผล แต่การโอนเงินก้อนไม่ได้ ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าการโอนที่จัดสรรเพิ่มขึ้นทุกๆ 1% ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายในโครงสร้างพื้นฐานที่เพิ่มขึ้น 5% ในท้องถิ่น การโอนเงินทางการเงินคลังเหล่านี้ยังช่วยเพิ่มขนาดการใช้จ่ายของรัฐบาลท้องถิ่นด้วยเช่นกันซึ่งการเพิ่มขึ้น 1% ของการโอนทางการเงินคลังจะช่วยเพิ่มอัตราส่วนของการใช้จ่ายทางการเงินคลังในท้องถิ่นต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 1% นอกจากนี้ยังมีการประเมินความเสี่ยงของแหล่งรายได้การคลังในท้องถิ่นและผลการวิจัยพบว่าการเงินที่ดินพันธบัตรรัฐบาลท้องถิ่นและการโอนเงินทางการเงินคลังจากรัฐบาลกลางไม่ยั่งยืนในระยะยาว ระบบการคลังท้องถิ่นใน People Republic of China จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงภาษีท้องถิ่นในอนาคต เช่น ภาษีโรงเรือน

Xinran Hu and Lianghai Lei (2017) ความเสี่ยงทางการคลังของรัฐบาลท้องถิ่นและแนวทางแก้ไขภายใต้การปฏิรูปด้านอุปทานในประเทศจีน งานห้อย่างในปัจจุบันของการปฏิรูปด้านอุปทานของจีนประกอบด้วย การลดกำลังการผลิต การลดปริมาณสต็อกการลดต้นทุน การลดต้นทุนและการชดเชยจุดอ่อน จะทำให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินคลังใหม่ต่อรัฐบาลท้องถิ่นใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อตรวจสอบความเสี่ยงทางการเงินคลังของรัฐบาลท้องถิ่นภายใต้การปฏิรูปด้านอุปทาน ด้วยการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่ได้รับอิทธิพลจากการปฏิรูปด้านอุปทานใน

ทรัพยากรทางการเงินของรัฐบาลท้องถิ่นเราจะพิจารณาว่าช่องว่างระหว่างรายรับและรายจ่ายทางการคลังของรัฐบาลท้องถิ่นจะกว้างขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความเสี่ยงทางการคลัง 3 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงด้านหนี้ของรัฐบาลท้องถิ่น ความเสี่ยงของโครงการ PPP และความเสี่ยงด้านการบริหารการคลังในพื้นที่ เพื่อแก้ไขความเสี่ยงทางการคลังเหล่านี้เราขอแนะนำว่ารัฐบาลท้องถิ่นจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการประเมินความเสี่ยงทางการคลังของรัฐบาลท้องถิ่นเร่งการจัดตั้งแหล่งภาษีในท้องถิ่นปฏิรูประบบการจัดการพื้นที่จัดเก็บของโครงการ PPP และควบคุมหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น Somsajee Siksamat and Jaruphan Wanitthanankun (2556) ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของการกำหนดนโยบายการคลังและการจัดการความเสี่ยงทางการคลัง ได้แก่ ความโปร่งใส ซึ่งหมายถึง การพัฒนาให้เกิดหลักปฏิบัติในเรื่องความโปร่งใสตามมาตรฐานนานาชาติ มีความหมายถึง การพัฒนา คุณภาพการรายงานผลการคลังในภาพรวมให้โปร่งใส จะช่วยให้เกิดความมั่นคงในความน่าเชื่อถือของคุณภาพและสมรรถนะทางการคลังของประเทศ งานวิชาการชิ้นนี้ มุ่งจะประเมินความโปร่งใสทางการคลังในสามมุมมอง ประกอบด้วย การรายงานผลการคลังการพยากรณ์ทางการคลังและมาตรฐานงบประมาณ ความเสี่ยงทางการคลังและการจัดการความเสี่ยงแม้ว่าความโปร่งใสทางการคลังจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญ ของความน่าเชื่อถือของคุณภาพและสมรรถนะทางการคลังของประเทศแต่การเฝ้าระวังและติดตามผลจะช่วยให้การเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานได้อย่างสำคัญข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณา

ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารและนายกเทศมนตรี ได้กล่าวถึงการผลักดันการจัดการความเสี่ยงให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ด้วยการกำกับดูแลใกล้ชิดของรองนายกเทศมนตรีผู้รับผิดชอบงานการตรวจสอบภายใน สอดคล้องกับ การวิจัยเชิงปริมาณพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การปรับตัวเพื่อรองรับ การจัดการความเสี่ยงทางการคลังของเทศบาลเมืองในภาคตะวันตกของประเทศไทยด้านปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความเสี่ยง ภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก เฉลี่ย 3.41 ด้านที่มีผลมากที่สุด ได้แก่ ด้านการให้ความรู้การบริหาร ความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.65 รองลงมาด้าน การติดตามการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 และด้านที่น้อยที่สุดด้าน ความเข้าใจความหมายของความเสี่ยงตรงกัน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.21

พบว่า สอดคล้องกับ (Dadang Suwanda, 2017) การบริหารความเสี่ยงในการบริหารการเงินในประเทศกำลังพัฒนาได้กลายเป็นหนึ่งในหัวข้อวิจัยที่น่าสนใจที่สุดในปัจจุบัน ขนาดของบทบาทของภาคการจัดการทางการเงินของรัฐบาลท้องถิ่นไม่ได้มาพร้อมกับการบริหารความเสี่ยงที่เพียงพอ การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนสำคัญของผู้มีอำนาจตัดสินใจ การบริหารความเสี่ยงที่ไม่ดีในการจัดการทางการเงินมักนำไปสู่การสูญเสียความไว้วางใจของสาธารณชนด้วยผลของความล้มเหลวในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่บริสุทธิ์ ในการปรับปรุงการบริหารการเงินของรัฐบาลจำเป็นต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่ต้องบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาดำเนินการโดยใช้กรณีเดียวโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์แบบสอบถามการสังเกตเอกสารและการสนทนากลุ่ม (FGD) งานวิจัยนี้นำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ในกรณีศึกษาของรัฐบาลท้องถิ่นแห่งหนึ่งในอินโดนีเซียเกี่ยวกับความเสี่ยงของการจัดการการเงินของรัฐบาล ได้แก่ การจัดการการเงินสาธารณะโดยเฉพาะรัฐบาลท้องถิ่นที่ไม่ได้รับการจัดทำแผนที่ผลลัพธ์คาดว่าจะใช้สำหรับการวิจัยในอนาคต งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การใช้มาตรฐานการจัดการความเสี่ยงเป็นทักษะเชิงกลยุทธ์ในการจัดการการเงินระดับภูมิภาค โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายคือการค้นหาขอบเขตของขั้นตอนความเสี่ยงเหล่านี้เพื่อทำนายช่วงเวลาที่ไม่เสถียรเป็นระยะ

สำหรับประเทศไทย งานของ (สุนันทภรณ์ พรหมบัว, 2559) การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย ผลการวิจัยพบว่า บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยให้การยอมรับต่อทุกปัจจัยด้านสภาพการปฏิบัติงานของบุคคลตามระบบการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยโดยรวมในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานตามหลัก COSO 2013 (ฉบับปรับปรุง) และการรับรู้ถึงประโยชน์และความง่ายที่

ได้รับจากระบบการควบคุมภายใน ซึ่งการยอมรับปัจจัยดังกล่าวจะนำไปสู่การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยรวมทั้งปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีอิทธิพลโดยตรงและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถพยากรณ์การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยโดยรวมได้ถึงร้อยละ 82.10 ซึ่งผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล รวมทั้งสามารถบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทยในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการการศึกษาและพัฒนาตัวชี้วัดความเสี่ยงของเทศบาลให้มากขึ้น และมีความครอบคลุมมิติการการจัดการงานของท้องถิ่นให้มากกว่าปัจจุบัน ทั้งในส่วนตัวชี้วัดความเสี่ยงการจัดการคลังที่ใช้ข้อมูลทางการเงิน (Financial Indication) และควรมีการปรับปรุงให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับเหตุการณ์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือควบคุมกำกับจัดการจัดการงานคลัง และควรมีการศึกษาวิจัยความเสี่ยงทางการจัดการแบบองค์รวม อย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลการดำเนินโครงการ การจัดการงานสาธารณะให้กับประชาชนว่าท้องถิ่นดำเนินการสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึงหรือไม่และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ตามที่สัญญาไว้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2. ควรปรับปรุงระบบเงินอุดหนุนให้กับเทศบาลให้มีการพัฒนาระบบเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อลดแรงกดดันทางการคลัง ที่แตกต่างจากเงินอุดหนุนเพื่อช่วยลดช่องว่างทางการคลังในแนวนอน โดยจัดสรรให้อุดหนุนให้กับเทศบาล/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบปัญหาแรงกดดันทางการคลังเป็นการเฉพาะตามขนาดของแรงกดดันทางการคลัง โดยไม่จำเป็นต้องจัดสรรเป็นประจำทุกปี ขึ้นอยู่กับความสามารถ การจัดการงานคลัง และไม่จำเป็นต้องจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่มีได้ประสบปัญหาแรงกดดันทางด้านคลัง ด้วยการนำปัจจัยสภาพพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น และระดับความสามารถการจัดการงานคลัง มาเป็นตัวกำหนด การจัดสรรเงินอุดหนุน รัฐบาลกลางควรปรับปรุง การจัดส่งรายได้ที่ล่าช้า ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาเงินสดขาดมือทำให้ เทศบาลมีปัญหาด้านความเข้มแข็งทางการเงิน

3. ควรพัฒนา ระบบจัดเก็บภาษีของเทศบาลผู้วิจัยเสนอให้ผู้บริหารเทศบาลเลิกใช้นโยบายประชานิยมทางการคลัง เพื่อสร้างแรงจูงใจทางการเมือง ควรใช้นโยบายการแบบก้าวหน้า เพื่อส่งเสริมความสามารถการจัดการงานคลังอย่างแท้จริง ควรประกวด การทำงานมากกว่าสร้างภาพทางการเมือง รัฐบาลควรพัฒนาการจัดสรรรางวัลความพยายามในการจัดเก็บภาษีให้สอดคล้องกับความเป็นจริง และส่งเสริมความสามารถการจัดการงานคลังที่แท้จริง

4. เทศบาลควรมีการริเริ่ม กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดให้ประชาชนในชุมชน เป็นผู้มีบทบาทหลักในการตัดสินใจว่าต้องการแผนงานโครงการมิใช่เป็นเพียงตารางประทับความชอบธรรมให้แก่เทศบาลโดยเทศบาลควรมีบทบาทให้ข้อมูลข่าวสารและสนับสนุนความรู้ในทางเทคนิคหรือวิชาการที่จำเป็นเพื่อให้ประชาชนตัดสินใจเลือกโครงการต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของพวกเขา

5. เทศบาลควรลงทุนเพื่อเพิ่มคุณภาพประสิทธิภาพของการบริการสาธารณะเพื่อสร้างรายได้ใหม่ ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเงินโดยเฉพาะการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่จะสร้างความเจริญให้กับเมือง อาทิ โครงการบริการสาธารณะพื้นฐาน เช่น ตลาดสด โรงผลิตน้ำประปา สถานานุบาล โรงฆ่าสัตว์ ห้องสมุด สวนสาธารณะ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ควรรังเกียจการก่อหนี้สาธารณะ เพื่อการลงทุน ซึ่งผ่านการวิเคราะห์ ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ พร้อมดอกเบี้ยและได้รับความยินยอมจากประชาชนเป็นส่วนใหญ่ เพื่อสร้างรายได้ลดความเสี่ยงทางการคลังด้านรายจ่ายเสริมรายได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยการจัดการความเสี่ยงด้านการเพิ่มรายได้ด้วยการการปรับปรุงการให้บริการชำระภาษี ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิผลการปฏิบัติอย่างแท้จริง ด้วยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดเก็บภาษี

2. ทำการวิจัยแนวทางการการจัดเก็บค่าบริการสาธารณะต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาแบบฟอร์ม การกรอกรายข้อมูลในการสำแดงภาษี ให้สะดวก ง่ายต่อการเข้าถึงและใช้งานของคนทั่วไปทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง. (2563). *คู่มือการจัดการความเสี่ยงกระทรวงการคลัง*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการคลัง
- สุนันท์ภรณ์ พรหมบัว. (2559). *การยอมรับเพื่อปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของไทย*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิทยา อินทร์สอน. (2566, 8 กรกฎาคม). *การบริหารความเสี่ยงในองค์กร*. Thailandindustry. <http://www.thailandindustry.com/onlinemag/view2.php?id=553§ion=1&issues=26>
- Allen Louis. (1958). *Management and organization*. New York, 1958: McGraw-Hill.
- Dadang, S. (2017). *Factors affecting quality of local government financial statements to get unqualified opinion (WTP) of audit board of the Republic of Indonesia (BPK)*. Research Journal of Finance and Accounting, 6(4) pp.139-157.
- Somsajee Siksamat and Jaruphan Wanitthanankun. (2556). Government finance statistics for fiscal transparency and sustainability: A case study of Thailand Retrieved from <https://www.bis.org/ifc/publ/ifcb39zk.pdf> March 14, 2024.
- Xinran Hu and Lianghai Lei. (2017). *The Local Government's Fiscal Risks and Their Solutions under Supply-Side Reform in China*. <https://doi.org/10.2991/icesem-17.2017.1>.
- Yamane Taro. (1973). *Statistics An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row
- Zhao, Z. (2016). Advance along the road of socialism with Chinese characteristics (in Chinese), report to the 13th national congress of the Chinese communist party. Retrieved from <http://www.45mcq.sagepub.com/cgi/content/refs> March 5, 2024